

KUNGSMARKEN

Lunds Golfklubb 1925–1929

LUGIs Golfsektion 1932

Lunds Akademiska Golfklubb 1936

Lunds Golfklubb bildad 1925-12-03

LUGIs Golfsektion bildad 1932

LAGK bildad 1936-09-11

Franz-Michael Rundquist

1936
90 ÅR
2026

KUNGSMARKEN

En nästan tusenårig kontinuerlig hävd i form av bete och slåtter har skapat förutsättningen för att området klassas som naturreservat och Natura 2000-område.

1974

Naturreservat sedan

2005

Natura 2000

**Bete &
slåtter**

Tusenårig hävd

KUNGSMARKENS HISTORIA

ca 12 000 fvt

Isavsmältningssjö på puggångarna – issjösläpp rev upp ravinen, deltabildning.

1800 fvt –1000 vt

Bronsålders- och järnåldersfynd inom Kungsmarken.

Före 1140

Kungsmarken utmark till Östra Torns by.

1140

Biskoparna i Lund övertar området, inleder hästavel och bygger Glomstorp.

1536

Den danska reformationen – området till danska staten.

1658

Skåne blir svenskt – under Generalguvernören Gustaf Otto Stenbock.

1917

"Södra skåningarna" (I 25) fick Kungsmarken som övningsfält med 500-meter lång skjutbana.

1928

Flyinge upphör med slätter – förvaltning till drätselstyrelsen.

1935

Förvaltningsansvaret överförs till Lunds Universitet.

1974 / 2005

Naturreservat (1974) och Natura 2000-område (2005).

KUNGSMARKEN FRÅN LUFTEN – HISTORISKA LAGER

Järnåldersåkrar

Stensträngar – järnåldern

"Puggängsissjön" ca 11–12 000 år fvt
"Ravinen"

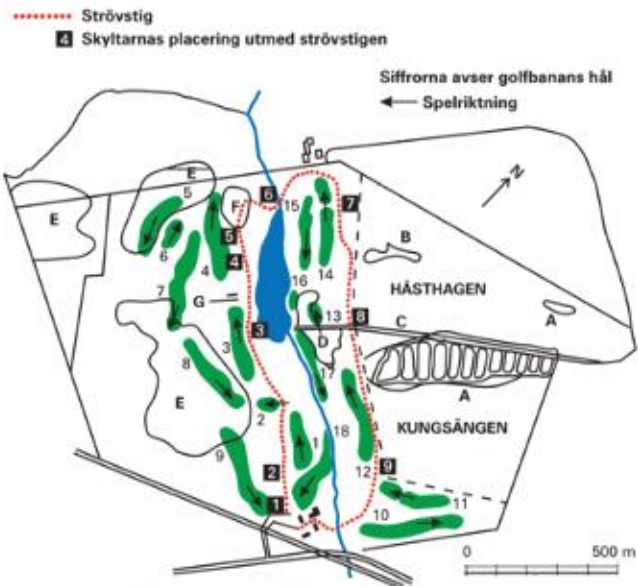
Biskopsborgen – Glumstorp 1100-tal

Bronsåldersbosättning

Medeltida ryggade åkrar

FORNLÄMNINGAR KUNGSMARKEN

KUNGSMARKENS GOLFBANA

FORNLÄMNINGSSOMRÅDEN I KUNGSMARKEN

A. Järnåldersåkrar	E. Områden med medeltida åkrar
B. Gravfält	F. Ärkebiskopsgårdens tomtplats
C. Stenmur	Övrigt
D. Område med hålvägar	G. Skjutbanans markörgrav

A – Järnåldersåkrar

B – Gravfält

C – Stenmur

D – Område med hålvägar

E – Medeltida åkrar

F – Ärkebiskopsgårdens tomtplats

LUNDS GOLFKLUBB

Bildad 1925-12-03

TILLBAKA BLICKAR – 100 ÅR · 1925

Vad hände för 100 år sedan?

Efter flera års stiltje hade det börjat röra på sig inom svensk golf. Svenska Golfförbundet bestod alltså av fyra klubbar (Göteborgs GK, Stockholms GK, Falsterbo GK och Helsingborgs GK), men under 1925 kunde man spela på fem banor enbart i Skåne. Strax innan jul bildades den sjätte skåneklubben – Lunds GK.

När Malmö GK:s bana på Bulltoftafältet invigdes den 26 april 1925 följdes uppvisningen av ca 600 åskådare – fler än antalet aktiva golfare i hela Sverige!

Elof Runfelt segrade i SM på Hovås och Skandinaviska Internationella Mästerskapet avhölls på Falsterbo. Skandinavisk dammästare blev fru E. Frigast från Köpenhamn.

Källa: Svenska Golfhistoriska sällskapet, 2026-01-15

GOLF PÅ KUNGSMARKEN – DE TIDIGA ÅREN

1911–12 Carl Rydbeck och Jochum Beck-Friis övningsspelade på Kungsmarken – de första kända dokumenterade golfspelarna på platsen.

1925 Malmö GK bildas på Bulltoftafältet. Golf spelas parallellt på Kungsmarken (f.d. skjutbaneområdet).

Höst 1925 Bana läggs ut av Stig Boström på och kring skjutbanan.

1925-12-03 Lunds Golfklubb (LGK) bildas vid sammanträde på Grand Hotell.

1926-02 Motion om att omvandla Kungsmarken till egnehemsjordbruk avslås – tack vare LUGI, LU och miljöorganisationer.

1926-04-18 Invigning och första tävlingen på Kungsmarken. Sveriges 4:e äldsta i bruk varande golfbana.

1929 LGK lämnar golfförbundet och bildar ett golfsällskap som fortsätter spela.

1932 LUGI skapar en golfsektion med docent Gustaf Ljunggren som drivande kraft.

Carl Rydbeck // Jochum Beck-Friis

CARL RYDBECK 1889–1981

Bakgrund

Född och uppvuxen i Lund. Juris kandidat 1912 vid Lunds Universitet. Son till urmakare och tobakshandlare Eric Rydbeck – styrelseledamot i LGK 1925.

Pionjär

Övningsspelade på Kungsmarken 1911–12 tillsammans med Jochum Beck-Friis – de första kända dokumenterade golfspelarna på platsen.

Elitspelare

En av Sveriges bästa golfare i seklets början. Sveriges förste scratchspelare. Hole-in-One 7 sept 1925 på Falsterbo GK. Under perioden fram till 1936 var han i final vid 24 mästerskapstävlingar och vann 12 av dessa.

1926

Deltog i invigningstävlingen 18 april 1926 på Kungsmarken.

Mattsson (2019)

DEN TIDIGA BANAN / DE TIDIGA BANORNA

"Någon riktig bana fanns icke, de yttre förhållandena var ytterst primitiva, men entusiasmen och glädjen fanns." – Leide (1961:10)

Höst 1925

Stig Boström lägger ut banan kring den tidigare skjutbanan.

Oklart ursprung

Exakt var man spelade över ravinen är oklart – troligen norr om Glomsjön mot slänten vid hål 15.

Invigning

1926-04-18: "Samtliga presterade utmärkt vackra slag" (Sydsvenskan). Banan gick "rakt över den relativt djupa dalen".

Från invigningen av Lunds Golfklubbs bana på Kungsmarken den 18 april 1926. Bankonstruktören Stig Boström putt. Längst till vänster Gunnar Bauer, i mitten Knut Edstrand och Carl Rydbeck. Foto: Landsarkivet i Lund.

SDS 2006-01-28

FÖRSTA TÄVLINGEN PÅ KUNGSMARKEN – 1926-04-18

ii Landsarkivets samlingar finns fyra bilder från den första golfklubben på Kungsmarken 18 april 1926. Fyra herrar Bauer, Boström, Edstrand och Rydbeck spelade och följdes av ett par hundra åskådare.

FOTO: OKF

SDS 2006-01-28

Golf på
Kungs-
marken
redan
1926

Golf på Kungsmarken redan 1926 · Landsarkivets samlingar: herrar Bauer, Boström, Edstrand och Rydbeck spelade och följdes av ett par hundra åskådare.

LUGIS GOLFSEKTION

Bildad 1932

LUGIS GOLFSEKTION – 1932

1912 LUGI (Lunds Universitets Gymnastik och Idrottsförening) bildas.

1932 LUGI bildar en golfsektion med docent Gustaf Ljunggren som drivande kraft.

1935-03-22 Förvaltningsansvaret för Kungsmarken överförs till Lunds Universitet.

1935-05-29 Ansökan från LUGI till Stora Konsistoriet – undertecknad av LUGIs ordförande professor Widmark.

1935-06-01 Beslut av Stora Konsistoriet: tillstånd att anlägga en golfbana på Kungsmarken.

1935/36 Nio hål läggs åter ut av Stig Boström – i princip identisk med LAGKs nuvarande första nio hål.

Inget arkivariskt material om golfsektionen tillgängligt (jan 2026) – referenser bygger på sekundärkällor.

Tidigt spel på Kungsmarken

Hål 3 – Glomsjön i bakgrunden och greenen uppe till vänster i stället för dagens placering till höger mot markörgraven.

LUNDS AKADEMISKA GOLFKLUBB

Bildad 1936-09-11

LAGK – VIKTIGA DATUM

1936-09-11 LAGK bildas (teckningslista). Banan invigs – Biskop Rodhe slår första utslaget.

1937-09-12 Klubbhuset invigs av Kronprins Gustaf Adolf (senare Kung Gustaf VI Adolf).

1938 Premiär för tävlingen Jopas Mashie – ett led i firandet av ordförandens 70-årsdag.

1943 Holger Crafoord övertar ordförandeskapet och upprätthåller detta i 25 år.

1956-09-09 Hålen 10–18 invigs. Sveriges 8:e äldsta 18-hålsbana. Design av John Morrison.

1965 Tävlingen Lunds Vårtest instiftades – naturlig säsongstart för svenska och internationella elitgolfare.

1974/2005 Kungsmarken naturreservat 1974 och Natura 2000-område 2005.

2005 Nytt klubbhus invigt (28/5) och helt ombyggda greener invigda (17/7).

EN AKADEMISK UTVIKNING – GEORG BORGSTRÖM 1912–1990

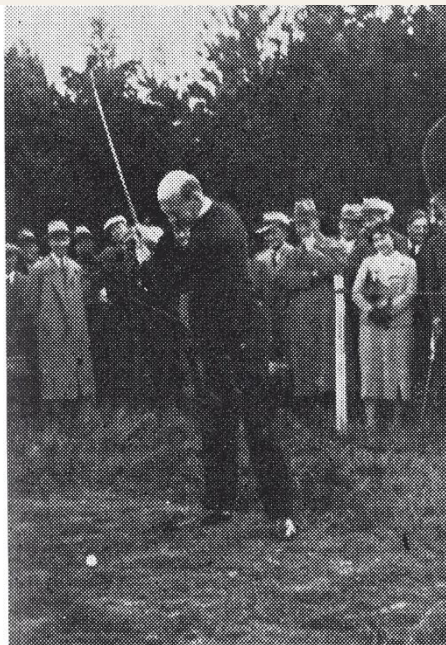
- Tecknade sig för LAGK-medlemskap 1936-09-11.
- Disputerade i Lund 1936.
- 1956: professor i livsmedelsteknik, Michigan State University.
- 1960: professor i ekonomisk geografi vid samma lärosäte.
- Kallad "världens samvete" och "den som skapade den moderna miljödebatten".
- Har påståtts varit den mest pessimistiska av alla pessimister.
- Utnämndes 1967 av Expressen till den viktigaste svensken i världen.

Bibliografi i urval:

Jorden – vårt öde (1953) · Mat för miljarder (1962) · The Hungry Planet (1965) · Too Many (1969) · The Food and People Dilemma (1973)

INVIGNINGAR – 1936 & 1937

Åskådarna blev snopna – biskopen träffade bollen!

SDS 1936-09-12: "Akademiska golfbanan i Lund invigd." Åskådarna blev snopna – biskopen träffade bollen!

En imponerande stor publik ser Kronprins Gustav Adolf förbereda sig för utslaget på ettan i samband med invigningen av klubbhuset 1937. Ska vi gissa att Hans Majestät hade honnören i motvinden.

"En imponerande stor publik ser Kronprins Gustaf Adolf förbereda sig för utslaget på ettan... Hans Majestät hade honnören i motvinden."

HOLGER CRAFOORD – ORDFÖRANDE 1943–1968

1943

Övertar ordförandeskapet i LAGK – innehar det i 25 år till 1968.

1950–54

LAGK får tillstånd att utöka till 18 hål efter botaniska och arkeologiska utredningar.

1954

Eric Torudd utses till banchef.

1956-09-09

Hålen 10–18 invigs. Crafoord slår första utslaget från 10:e tee. Sveriges 8:e äldsta 18-hålsbana.

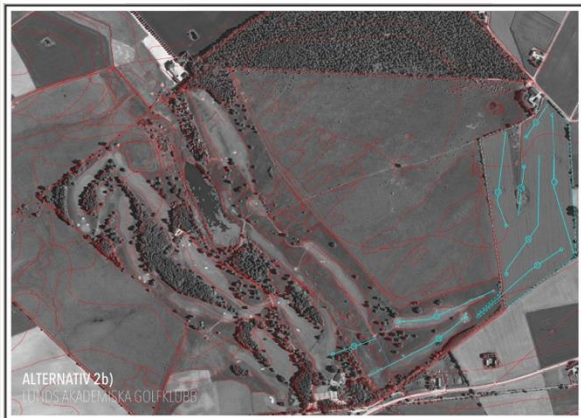
1965

Tävlingen Lunds Vårtest instiftades – viktig säsonsöppning för svenska och internationella elitgolfare.

"KAMPEN OM BANAN"

Föreslaget
alternativ
år 2000

Föreslaget
alternativ
år 2015

Dahlin & Haglind (2006:41)

1992

Naturvårdsverket meddelar att det ej avser förlänga arrendet för den östra bandelen efter 2004.

1992–2003

Intensivt utrednings- och förhandlingsarbete. En alternativ västra bansträckning diskuterades. Juridisk process fastslår att LAGK har starkt besittningsskydd via anläggningsarrende.

2003

Förlängt 10-årigt arrende. Nytt klubbhus och ombyggda greener 2005.

2015

Nya önskemål om att lämna hålen 12–17 bedöms ej realiserbara. Arrendet förlängs med 5 år.

2025

Arrende- och reservatsdiskussioner pågår – nytt reservatsbeslut och skötselplan för att ersätta 1989 års skötselplan.

LAGK I DAG

EPILOG – HUR GAMLA ÄR VI?

115 år

Sedan 1911 – så länge har golf spelats på Kungsmarken i olika former.

100/101 år

Från bildandet av Lunds Golfklubb 1925, eller den första tävlingen 1926. LGK var då Sveriges 7:e äldsta klubb – på Sveriges 4:e äldsta bana.

90 år

Från 1936 – då Lunds Akademiska Golfklubb bildades i sin nuvarande form.

Dahlin, Jan (2000): Lunds Golfklubb 1925–?. Opublicerat manuskript.

Dahlin, Jan (2006): Lunds Golfklubb, när golfen kom till Lund. LAGK 70 år 1936–2006. LAGK 70 år 1936–2006.

Dahlin, Jan & Haglind, Jörgen (2006): Avgörandet i den långa kampen om banan. LAGK 70 år 1936–2006

Leide, Arvid (1961): LAGK – En historik. Festskrift LAGK 25-årsjubileum.

Kanje, Jonas (2006): LAGK 70 år 1936–2006.

Kittel, Georg (2018): När golfen var ung. Svenska Golfhistoriska Sällskapet.

LAGK (1976 & 1986): Jubileumsskrifter.

Mattsson, Bo A. (2019): Carl Rydbeck – berättelsen om en idrottsman. SGS.

SDS – Sydsvenska Dagbladet Snällposten.

Svenska Golfhistoriska Sällskapet (2026-01-15): Tillbakablickar – 100 år.